

Front Cover

Back Cover

Title Page

A. F. [*unclear*: McDonnell]

See Pipiwharauroa VOL. 3. Page 175.

For the Case of Te Arawa Tribe on Claim to Lakes.

From Te Pipiwharauroa. No.171. Akuhata. 1912.

Te Keehi a Te Arawa Mo nga Moana Me te Whawhai Mo te Mana o Te Tiriti o Waitangi. Te Papa o [*unclear*: Ouru]. Ohinemutu Rotorua.

Ki nga Iwi. Ki nga Hapu. Me nga Mana e Pupuri mai nei [*unclear*: i] te Mana Maori. I nga Marae o Aotearoa me te Waipounamu.

Tena [*unclear*: ra] Koutou. nga Morehu a Aitua. Te ahuatanga o ena o tatou Rangatira [*unclear*: Ka riro] [*unclear*: ra] ki Paerau. ki te huinga o te Kahurangi, ki te takotoranga te taea te whakakorikori Kua [*unclear*: riro] atu [*unclear*: ratou]

Mahue ake ko te Oha ano a o [*unclear*: ratou] tupuna i waiho ake [*unclear*: ra] ki a [*unclear*: ratou], ara. Ko te Mana Maori Motuhake, I whakakaupapatia nei tena Mana ki [*unclear*: runga] i te Tiriti o Waitangi, hei turanga mo te ki, hei nohoanga mo nga tikanga, hei toitutanga mo te Mana Maori ki tena Marae ki tena Marae.

Ī E nga Iwi ko te kaupapa tenei i hapainga ai e Te Arawa tana Keehi mo Rotorua me nga Moana katoa o Aotearoa tae atu ki te Waipounamu. Tena koutou. tena koutou katoa.
Te Karoro Tipi Hau He Kimihanga. He Hahaunga I Te Whare Nui o Tongameha. Printed at the Bay of Plenty Times office, Tauranga. 1893

Te Karoro Tipi Hau. He Kimihanga, He Hahaunga i te Whare nui o Tongameha. Kupu Whakamarama.

I mahia ona tikanga e te Huinga Nui o nga Hahi o te Arawa ki te Awahou wahi o Rotorua i te 26 o Tihema, 1888.

I timataia te Haina i nga ra o Hanuere, 1889, me te tau, 1890.

I whakaotia nga mahi o te Pitihana i te 23 o Hurae, 1891.

I tae mai te Kupu uhi a te Hekeretari mo nga Koroni i Ingarangi i te 10 o nga ra o Pepuere, 1892.

Katahi ano ka tukua atu kia koutou e nga Iwi i Haina ki tenei Pitihana, kai kii mai koutou, i ngaro noa iho o koutou Kaute; na, kia koutou hoki e nga Iwi i whakahau-maatua; he ahakoa na nga Iwi Maori katoa tenei Pukapuka.

Tangohia atu, tirohia, kia marama to reo ki te Korero.

Nga Take Korero O Roto O Tenei Pukapuka.

Wahi I. Ki Tona Mana Haika Ariki Taipairu Tauanui.

Ki te Tino Rangatira, kia Kuini Wikitoria, Kuini o Kereiti Piritona, me Airana, me o raua Koroni, o Atareria me Nui Tireni, me era atu Korini, me nga whenua katoa i raro iho i tona mana; Emaparaihi o Inia.

Te Kahurangi Piata, Te Rata Whakamarumaruru, Te Whakamaunga Rahiri, a ou Iwi Maori.

Kia maturuturu iho ra e nga rangi i runga, kia ringitia mai hoki he tika e nga Kapua. Kia puare te whenua, kia hua te whakaoranga, kia wana ngatahi ano hoki te Tika.

He whakaputanga tenei i te putake ka tukua atu nei, kia manakohia mai e koe i roto i tou maramatanga, me tau aroha mai ki ou Iwi Maori, kia tukua mai he wahi e puta ai nga hua o te pai i runga i te ngakau tatu, koia tenei.

Kia whakamana mai e Koe he Ropu Wananga *Tuatahi he tono.* i runga i te Pooti o tou Iwi Maori, Hai Taumata okiokinga e marama ai te titiro atu i nga tikanga e whakahaerea ana mo nga Iwi Maori. Kia ai hoki

tenei, hai whakahaere i o matau ritenga, a ka oti i a ratau te whiriwhiri, ka tuku atu ai ki a koe, me te Paremete ano hoki e tu nei i Nui Tireni. I te wa o to matau kuwaretanga, mehemea ka tupu ake te pai me te marietanga, hai reira ka whakarite ai taua whakaaetaenga.

Na, kai raruraru to ngakau. E hara i te *Tuarua Whakamarama*. mea he whakarere i Tou Mana, he wehewehe ranei i nga Iwi e rua, engari kia kaha ai te hononga o nga Iwi Maori hai iwi kotahi i raro i te Kuini, tera ano he hononga pai kua whakatakotoria e Koe ki te aroaro o tou Iwi Maori i te Tiriti o Waitangi. Ko aua whakaritenga kaore i tino mana i nga Kawanatanga o Niu Tireui; koia i wehi ai nga Iwi Maori, kai tino ngaro rawa atu te mana i homai nei e Koe i runga i te mana o taua Tiriti. No reira i kaha ai te titiro tonu atu kia a Koe, hai taanga manawa no Tou Iwi Maori katoa.

E hara tenei tono i te mea mo nga wahi *Tuatoru Maori katoa*. Maori anake e wehe ke ana i nga tikanga Pakeha, engari mo nga Maori katoa e nohotahi nei ratau ko nga Pakeha, ko ena nga mea e tino mate ana i aua tikanga

Koia matau nga Hahi o nga Iwi o Nui *Tuauha te ton[unclear: anga] Hahi*. Tirene ka inoi atu nei kia koe i runga i te mamae, me te aue nui i te taumaha o etehi o nga Ture kua pa nei ki nga Iwi Maori. Kia whakaritea mai ta matau e tumanako atu nei.

Mehemea e kore e marama ki tou whakaaro *Tuarima he kimihanga heh haunga*. nga mamae kua pa nei ki ou Iwi Maori. A i runga i tou mana Nui me tuku mai e Koe tetehi oa hoa ehara nei i te tangata e tata ana ana whakaaro ki te Kawanatanga o Nui Tireni hai uiui, hai kimi i nga take o nga mamae e whakaaturia atu nei, a i to matau whakaaro kotahi kua tino whakaaetia te Putake i runga ake nei, hai tukunga atu kia koe.

Koia ka honoa ake ai o matau ingoa e mau i raro iho nei.

Ahakoia kihai i rupeke mai etahi o nga Iwi Maori ki te hapai i tenei Pitihana, e matauria ana koinei ano to ratou whakaaro ko te Kimi i te ora mo nga Iwi Maori o Nui Tireni.

Na, koinei e nga iwi, e nga hapu, e nga Rangatira, e nga tangata whai matauranga te mea i mahia, rite tonu ki a koutou take e hui nei i nga tau katoa, ki ia wahi, ki ia wahi o nga pito e wha o nga motu o Nui Tireni.

Wahi II. PUKAPUKA KI TE KAWANA.

Mo runga i te tono a te Kawana kia tukua atu e nga Iwi Maori te Apiti i te Pitihana, E penei ana te Korero atu tenei matou au pononga te tuku atu nei i nga take i kiia mai nei e koe ki a Te Keopa Te Rangipuawhe ia ia e whakaatu aaa i te Pitihana a nga Hahi Katoa o nga Maori o Nui Tirene ki tou aroaro, nui atu te haringa nui i puta i te Komiti whakahaere o taua Pitihana, mou i whakamahara mai nei kia tuhia atu ano nga mea i takahia e o Te Tiriti o Waitangi, me nga mamae e auetia nei, me te taimaha hoki e peehi nei i runga i nga Iwi Maori.

Na te whakaaro kia wawe te tae atu, koia i Kohikohia ai Te Komiti ko enei nga mea hai Apiti ki te Pitihana e tukua kia Te Kuini, nui atu aua putake e toe ana, kai nga Iwi, kai nga hapu o Nui Tireni, kai te Paremete ano hoki e taipu ana.

Ka puta ano hoki nga whakawhetainga i runga i te Hinengaro aroha mo to whakaaetanga ki te tuku i te Pitihana nei ki to tatou Kuini, a e inoi atu ana ano hoki au pononga iti i raro i tou mana nui, kia tino whakamana e koe tena Pitihana ka tukua atu i runga i te pai me te aroha ki ou Iwi Maori.

Hai kona ra
Kia ora Te Kuini
me tona Kawana

Na Wi Keepa Ngawhau e noho nei i Nui Tireni Na Te Warihi Makitaunu mo te Komiti o Te Hahi.

Wahi III. HE MIHINGA NOATANGA, AUE TE MAMAE!

He Maori tuturu no Nui Tireni, he mea ata whiri-whiri e Te Atua taua wahi hai nohoanga Haringanui me ana tangata. He Iwi kua rite noa ake me nga Tau maha e haere mai nei.

Ko te toru tenei o ana Patukitanga i te Tatau kia whakatuhetia te Kuaha, kua tae noatu hoki te harurutanga o te Patukitanga ki roto i te whare a ko te mea e tonoa, tera e whakaaetia i runga i te Kirimina Whakamana kua takoto i mua atu. Kua whiti mai te Maramatanga, ko te kaha o te Ra, e araia ana e nga Kapua mangu, i puta mai i reira nga uira me nga whatitiri, oi oi ana te whenua, rere ana nga wai i ona Hiamotanga. Puta mai ana he

whakaaturanga reo tangata i roto i taua harurutanga i te 19 Hune 1885, e mea ana, e kore e tika kia tukua he mana whakahaere ki nga Maori mo a ratou whenua ake, kai Kawanatua te Maori mo te Pakeha.

He mea tenei kia whakaritea nga Maori ki nga Manu tuturu o tenei Motu, Ki te Kiwi, Ki te Weka, kaore nei he mohiotanga ki te wa e mau ai ratou i te mahanga. Tena ko te tangata na Te Atua i hanga ki tona ahua, a homai ana ano e ia te Wairua o te Kaha, o te Aroha, o te ngakau mahara nui ki nga mea katoa, na taua Wairua ano, i Kaha ai te titiro i nga tikanga e mahia ana mo nga Maori tuturu o Nui Tireni e whakahekeketia ana ki te waha o te Parata ngare atu ai.

Ko nga tikanga i takahia ai te Tiriti o Waitangi, me nga take o nga mamae, me nga Taimahatanga e pehia nei nga Iwi Maori o Niu Tireni.

Te takahanga i te Tiriti O Waitangi.

- Na te Pakeha anake te tononga i te Paremete mo Niu Tireni, kaore i mohio nga Maori te Iwi nana i tuku te mana o Niu Tireni ki te Kuini i to ratou ahua Rangatiratanga e mau tonu ana, kihai i mohio tera ka tonoa he Paremete mo nga Pakeha i muri iho i Te Tiriti o Waitangi.
- Ko nga Mema Maori,—He mea hanga ano e Te Kawanatanga tetahi ture kia tu he Mema Maori, —Otiia he mea arai ano kia kua e nui atu i te tokowaha,—Ahakoa tohe noa nga Iwi Maori kia rite te tokomaha o nga Mema ki te nui o nga Maori, [*unclear*: i] tau taima kaore e whakaaetia e Te Kawanatanga—Heoi kai te tu tarewa noa iho aua Mema, kia whai kupu ai ratau he Maori ano tetahi Mema kai te Paremete e mahi ana i nga Ture e whakahengia nei e nga Iwi Maori.
- Ko nga hua o nga Paru Moana, me nga wahi mahinga Ika,—hui atu ki nga Roto wai Maori mahinga Ika—Kua tangohia katoatia e Te Kawanatanga kia ia he tikanga.
- Ko nga Rangatira Maori—He mea whakatu ano na Te Kawanatanga hai kai whakawa mo o ratou Iwi Maori, ko to ratou moni i mutu mai i te £5 pauna— Ko to te Pakeha kai te £50 pauna, nuku atu to etahi. Inaianei kua whakakorea aua Rangatira, kua waiho ma te Pakeha anake e whakawa nga raruraru o te Maori o te Pakeha. He whakakahoretanga tenei i te toru o nga Rarangi o Te Tiriti o Waitangi e mea nei.
"Ka tukua kia ratou ana tikanga rite tahi ki ana mea ki nga tangata o Ingarangi."
Ko te timatanga tenei o te takahanga i nga Rangitira Maori.
- Ko te mana o nga Rangitira Maori ki runga ki o ratou whenua, kaore e whakaaetia e Te Kawanatanga, e tukua ketia ki ia tangata ki ia tangata, e hara nei i te Mana o to Iwi i puman ai te whenua kia ratou. a e whakaaetia ana e Te Kawanatanga ko a ratou tangata i whakarite ai, ko ena hai kai whakahaere mo te Iwi, kia putu ai he mahi ma ratou ki runga i nga whenua o nga Maori.
Ko te tuarua tenei o nga takahanga i te mana o nga Rangatira Maori.
- Te Tuatahi o te hoko whenua a Te Kawanatanga no te tau 1855, i tukua noatia he moni mo nga whenua ki a ratou tangata i pai ai, kaore ano ratou i mohio no aua tangata te whenua,—henui nga whenua i peneitia.

Wahi IV.KO NGA MAMAE I PUTA AI TE AUETANGA, ME TE TAIMAHATANGA E PEHIA NEI NGA IWI MAORI. KO TE KOOTI WHENUA MAORI TE TINO PUTAKE O AUA MAMAE.

- He mea hanga e Te Kawanatanga taua Ture hai whakakahore i te Mana o nga Maori ki runga i ona whenua i whakapumautia ai i Te Tiriti o Waitangi, he mea kia riro nga whenua ki raro i Te Kawanatanga kia taea ai te hanga e taua Kooti etahi tikanga hou kia rite ki tana e pai ai, Me te whakatu ano i a ratou whakapakeha hai Kai whakawa mo taua Kooti.
No te tau 1865, i hanga ai he Ture—Hoatu ana e taua Kooti, kia tekau anake nga tangata mo roto i te Karauna Karaati, ko te nuinga o nga tangata i kapen ki waho e te Ture o taua wa no te hokonga o taua whenua riro ana nga Moni i nga tangata annke o te Karaati, waiho noa iho te nuinga kia mate ana.
- No te Tau 1867 kahanga ano he Ture, ka whakakorea te Karauna Karaati, ka kiia he Tiwhikete Whakamaharatanga Take Maori.
Ko nga tangata i kitea e te Kooti e whai paanga ana ki te whenua, me uru katoa ratau.
Ko te tekau tangata ka tuhia ki roto i te Tiwhikete. Ko te nuinga o nga tangata ki tua o te Tiwhikete. Ko ana whenua ka herea e te Turo o taua wa, kia kua e whai Mana te tekau tangata ki te hoko, engari me

Reti-i te wa i Retia ai aua whenua, tangohia ana e te tekau tangata nga moni ma ratau anake, ka mate ano te nuinga.

- No te Tau 1873, ka hanga ano he Ture hou-Ko nga tangata e kitea ana e Te Kooti e whai paanga ana ki te whenua, ka whakaurua o ratou ingoa katoa ki roto i Te Tiwhikete Whakamaharatanga take Maori. No muri iho i taua Ture, ka whakarerehia ketia he tikanga hou mo nga hoko whenua me nga Reti, ara ka mahia takitahitia,—Haere atu ana nga Kai whakamaori, me nga Kai whakahaere hoko mo nga Pakeha, ki te hoko i nga hea, o ia tangata, o ia tangata i roto i nga whenua a nga Maori-Ko nga moni e utua ana mo nga whenua, he iti nei te wahi e riro ana ki ia tangata, ki ia tangata, Ko te nuinga o te utu kai nga kai mahi anake a te Pakeha riro utu kore noa atu te whenua.
- I te timatanga o te mahi a Te Kooti ki etahi takiwa Maori—He mea whakawa utu kore noa iho e Te Kooti nga whenua, a ko ana whenua kaoro ano i Ruritia, heoi mahia ana i runga i tana i mohio ai. Kai Maketu etahi whenua i peneitia.

I muri i tenei kua puta mai ano he tikanga kia oti ra ano nga whenua i to Ruri, katahi ka whakawa katahi ano hoki ka utua nga ra e whakawa ai Te Kooti, £1 2s mo te ra kotahi, a ko te tangata nona te whenua, me ho mea kaore ana moni hai utu ki Te Kooti, ka whakakorea he Keehi mana, ka whakataua te whenua ki te tangata whai moni e tu tawari ana, ahakoa e he ana ana take ki te whenua.—Ko te tangata e mohiotia ana e nga Maori nona te whenua, hinga iho i te huarahi o te moni.

- Ki to whakaritea e Te Kooti he Ra hai taenga atu ki te Kooti, a ko nga tangata no ratou taua whenua, ahakoa whai kupu atu kia hikitia mo etahi wa kia watea i nga raruraru, kaore Te Kooti e whakaae, ka whakataua te whenua ki te tangata ke, riro atu nga kainga, nga whare, nga mahinga, nga Tupapaku he aue kau ki te hunga no ratou aua mea.
- Ki te mea kua hoatu e Te Kawanatanga he moni ki te tangata ehara nei ia ia taua whenua i te mea kaore ano i Ruritia i whakawakia, a i te wa i whakawakia ai taua whenua, na Te Kawanatanga nga Tiati, ka whakataua te whenua ki te tangata i tango i nga moni,—raru iho te Iwi nona te whenua.
- I roto i enei whakahaerenga, e mohiotia ana kaore e tino tika ana nga whakataua a Te Kooti; kua pa te mamae ki etahi Maori, ka tono ki te Tumuaki kia whakawakia tuaruatia ano taua whenua, ka whakaaetia i runga i te utu kore.
- Inaianei, ki te tono atu te tangata nga tangata ranei kia whakawakia tuaruatia ano te whenua kua whakataua, ki te tangata, ki nga tangata ranei e mohiotia atu ana e nga Maori ehara i a ratou.

Kore rawa e whakaae mai Te Tumuaki, me hoatu rawa te £5 pauna, mo tona tirohanga anake i taua tono ki te kore he moni, e kore taua tono e tirohia,— Heoi kote mamae ka waiho ki te hunga nona te whenua i runga i te kore moni.

Emohio ana ano Te Kooti ki te ahua o te whakataua engari e arai mai ana i te moni kia kore ai e taea te tono whakawa tuarua, ahakoa i he te whakataua, he mea kia tere ai te pau nga whenua a nga Maori i ta ratau mahi.

NGA WHENUA I WHAKARITEA KIA RETIA.

- I whakaritea e Te Kawanatanga nga whenua kia ia Reti ai mo nga Tau e 50—e 99 ranei, whakaaetia ana e te Iwi nona aua wahi,—I muri iho i tena whakaritenga, kua mahia mai ano he tikanga hou, me hoko tonu atu aua whenua, a konga moni i whakaritea hai utu mo te Reti, ko ena tonu nga moni i hokona ai taua whenua, raru noa iho te Iwi nona aua whenua, kai Rotorua hoki etahi whenua i peneitia.

NGA WHENUA I RAUPATUTIA.

- Nui atu nga Maori i piri ki Te Kawanatanga whawhai atu ai ki o ratou whanaunga i te taha Hauhau,—I puta hoki te Panuitanga i te Tau 1865, e mea ana—Ko nga whenua a nga Maori e piri ana kia Te Kuini, e kore e tangohia, ka whakapumautia kia ratou,—I te mutunga o te whawhai, tangohia ana—He iti nei nga wahi i whakahokia mai.

NGA ATEHA MAORI.

He mea whakatu ano e Te Kawanatanga he Ateha Maori mo taua Kooti,—Otiia kaore kau o ratou mana whakataua, he mana whakahaere ranei, e riro ana i nga kai whakawa pakeha anake ki ta o ratou whakaaro i pai ai.

TE NAMA MONI KI INGARANGI.

Kai te noho pohehe nga Maori, tera ano Te Kawanatanga kai te nama moni ki Ingarangi, hai whakawaha hi runga i nga Maori pehi ai nga moni e £40,000,000 mirione pauna, kia riro ai nga whenua a nga Maori hai

whakaea i tet ratou nama.—Ko te take tenei onga Ture Taimaha e inahia nei e Te Paremete o Niu Tireni.

No konei te take onga raruraru e mahia ana i roto i nga Kooti-Kua tino mohio nga Maori tera e riro noa atu o ratou whenua i te kaha o te Pakeha ki te hanga Ture e taea ai to whakarere ke i nga tikanga mo nga whenua onga Maori—E tonono atu ana nga Maori kia waiho ma ratou ano e mahi o ratou whenua, kore rawa To Kawanatanga e whakaaio mai, kai ngaro rawa atu nga huarahi o to ratou whai taongatanga i Niu Tireni.

Wahi V. TE TURE MO NGA TURE MO TE WHAKAHAERENGA O NUI TIRENEI.

Ture 15 me 16. Wikitoria Upoko 72 Tekih 71. 30 Hune 1852.

No te mea hoki tera ano pea e whai tikanga ki a waiho tonu kia niana ana mo tenei wa; nga Ture, me nga tikanga, me nga ritenga whakahaere a nga Iwi Maori o Nui Tireni mo to ratou Kawanatanga, me nga ritenga me nga mahi a ratou ano a tetahi ki tetahi, mehemea raia kaore e rere ke atu ona tikanga i nga ritenga kua oti nei te whiriwhiri, hai painga mo nga tangata katoa, me nga Iwi katoa, (ara nga hara kai tangata me era tu mahi kino) a me ata whakarite hoki nga rohe o nga takiwa e tika ai kia whakahaerea aua Ture, me aua tikanga me aua ritenga whakahaere.

Katika ma te Kuini i runga i ona Reta whaimana rawa, ka puta i raro i te tino Hiiri nui o te Kingitanga Huihui, i a taima, i a taima, ki te whakatakoto tikanga mo runga mo aua tu ritenga i korerotia i runga ake nei, ahakoa e whakatete ana aua Ture me aua tikanga, me aua ritenga ki nga Ture o Ingarangi, ki tetahi Ture, pukapuka Ture, ritenga [unclear: ranei] kai te tu ki Nui Tireni ki tetahi wahi atu ranei o Nui Tireni.

Ture 28 me 29. Wikitoria. Upoko 63 Tekih 2.29 Hune 1865.

Kotetahi Ture o te Koroni, mehemea ka whakatete ki nga tikanga o tetahi Ture o te Paremete kua whai mana ki te Koroni, ka whakatete ranei ki tetahi Oota tikanga ranei i hanga kai raro o te Ture o te Paremete, me titiro taua Ture o te Koroni, kai raro iho o te Ture o te Paremete, Oota, tikanga ranei, ko nga tikanga hoki o taua Ture o te Koroni, mehemea e whakatete ana ki taua Ture o te Paremete, kaore e whai mana, a kua kore noa iho taua Ture o te Koroni —Engari mehemea e rite ana nga tikanga o te Ture o te Koroni, ki nga tikanga o te Ture o te Paremete, katahi ka whai mana taua Ture o te Koroni.

Upoko 9 Tekihana 5 o nga kupu whakamana a Te Kuini ki te Kawana.

Kaua to Kawana e whakaaio i runga i te ingoa o te Kuini ki tetahi Pire mehemea ka kitea e whakatete ana taua Pire ki nga tikanga kua tau ki runga ki te Kuini, i nga ritenga o tetahi Tiriti.

Wahi VI.

Tari o nga Koroni, Tauningi Tiriti, 14 Nowema, 1891. Nui Tireni, No 53.

Etoku Ariki.

He whakaatu tenei naku kia koe i te taenga mai o to Pukapuka No 53 o te 19 o nga ra o Akuhata kua taha ake nei me te Pitihana i tuhituhia mai nei kia Te Kuini e nga tangata Maori e noho ana i te takiwa o Rotorua, Nui Tireni, e inoi ana kia whakaturia he Kaunihera tangata Maori o te Kuini, he whakahaere i nga tikanga mo te iwi Maori.

He tonono tenei naku kia koe, kia me atu ki nga kai mea inoi, kua whakatakotoria, ta ratou Pitihana ki te araro o te Kuini, a nui atu tona pai i te taenga mai o taua Pitihana kia ia otira, i te mea kua tukua atu ma te iwi ake o Nui Tireni te mana mo to ratou Kawanatanga, a i te mea ano hoki e whai nohoanga ana etahi Maori i roto i te Paremete o te Koroni, na reira e kore te Kuini e ahei ki te whakahaere tikanga ke, penei me tenei e tonono mai nei e ratou.

Me ki atu ano hoki, e tino whakapono ana te Kuini, kei te tino whakaarohia nuitia, e te Kawanatanga me te Paremete o Nui Tireni, nga tikanga e puta ai he oranga mo te iwi Maori, pena hoki me to te Kuini maharatanga tonutanga kia ratou.

Heoi, Naku, E toku Ariki,

Na to pononga rongotonu Na Natiwhata.

(Knutsford).

Kia Kawana Onohoro, G.C.M.G., &c. &c. &c. Governor Onslow. [Oneroa](#).

[Petition of Rotorua Maoris](#). Colonial Office, Downing Street, 14 November 1891. New Zealand, No 53.

My Lord,

I have the honour to acknowledge the receipt of your Despatch No 53 of the 19th of August last enclosing a Petition addressed to the Queen by Maoris resident in the Hot Lakes District of New Zealand, praying that Her Majesty will authorise the Constitution of a Representative Council of Maoris to deal with matters affecting the Natives.

I request that you will inform the petitioners that their petition has been laid before the Queen who was pleased to receive it very graciously, but that Responsible Government having been conceded to the people of New Zealand, and representatives of the Maori Race having seats in the Colonial Parliament Her Majesty cannot interfere in the manner prayed for by them.

You will add that Her Majesty has full confidence that the interests of the Maori Race and their welfare are matters of deep concern to the Government and Parliament of New Zealand, as they are and will continue to be to her Majesty herself.

I have the honour to be,

My Lord,

Your Lordship's most obedient humble servant,

Knutsford.

Governor, The Right Honourable The Earl of Glasgow, G.C.M.G., &c, &c, &c